Lekcia 3 Jedlo z našej záhrady

Slovná zásoba:	polievka, hlavné jedlo, nápoj, džús, džem, čaj, tanier, miska, šálka, lyžica, vidlička, nôž, príbor, pohár, hrniec, mäso, ryža, kaša, chlieb, maslo, šunka, cvikla, chutiť, pomarančový, jahodový, jablkový, kuchár/kuchárka, nákup, variť, umývať
Vetné väzby:	Chutí mi/ nechutí mi – Chutí mi polievka. /Polievka mi chutí. Chutí mi džús. Chutí mi pomarančový džús. Nechutí mi jahodový džús. Jem chlieb s džemom. Polievku jeme lyžicou. Predložka s/so - 7. p. podstatných mien.
Funkčné frázy:	Koľko to stojí?... Prosím si. Nech sa páči. Dobrú chuť.
Inštrukčný jazyk:	nájdi, ukáž, povedz, porozprávaj, zopakuj; Skús to. Pridaj sa.
Pomôcky:	TÉMA 5 Foto Čo jeme a pijeme, obrázkové karty Cesta do Hláskova – H 6 – karta s činnosťami doma/v kuchyni, PL Čo mi chutí, plagát Jedlo

Privítanie

Učiteľ deti v skupine privíta básničkou a kladie otázky. *Aká zelenina sa spomína v básničke? Aké jedlo sa spomína v básničke? Chutí ti cvikla/cibuľa? Máš rád/rada šalát?*

Mrkva, cvikla, cibuľa,
s nimi sa vždy nehráte.
Do brucha sa zagúľa
v zdravom, jarnom šaláte.

1. Príbehová pohybová pantomíma

Deti pohybom znázorňujú obsah rozprávania učiteľa, ktorý opisuje ako rastie mrkva. Učiteľ formuluje inštrukcie k činnostiam *Predstav si. Zahraj sa na... Skús to. Pridaj sa k nám.*

Ja som malé, maličké semienko v zemi. Sedím v zemi, čakám v zemi. Je mi chladno. Je tu tma. (Pauza, deti by mali porozumieť, aby sa vžili do roly). *Čo sa deje? Prší. Som mokré. Je to príjemné. Cítim, ako rastiem. Som širšie a širšie. Dážď už necítim. Je mi teplo. Pozriem hore. Je tam slnko. Príjemne ma hreje. Ruky natiahnem, naťahujem hore k slnku. Aho, to je moja zelená vňať. Rastiem a rastiem. Jáááj, ja som mrkva. Ja som krásna červená chutná mrkva a mám veľkú zelenú vňať. Vietor fúka. Kolíše ma zľava doprava. Kolíše ma dopredu a dozadu. Ach, zasa prší. Som mokrá a špinavá od zeminy. Na oblohu vyšlo slnko a hreje ma. Aha, niekto ide ku mne. Pozerám do diaľky. Je to dievča Eva. Čo to robí so mnou? Au, ťahá ma za ruky, za moju zelenú vňať. Šup, ja som vonku zo zeme. Teším sa. Ruky ma pohladia a ocitnem sa debničke. Celá sa trasiem. Čo sa deje? Ležím v debničke, už sa nehýbem, len ležím a ležím. Pozerá na mňa nejaká žena. Ja sa pozerám do jej do očí. Pozdravím sa. „Dobrý deň“. Opýtam sa „Kto ste?“. Zrazu cítim príjemnú vôňu. Vôňa sa šíri v celom dome. Cítim vodu na celom tele. Už som čistá. Zrazu bác. Padnem. Je mi veľmi horúco. Už viem, kde som, som v polievke. Dobrú chuť prajem!*

Pozn. pre učiteľa: V prípade neporozumenia slovnej zásoby môže učiteľ deťom pomôcť vlastnou názornou pantomímou, zjednodušiť text a pod.

- Aktivitu učiteľ ukončí overovaním slovnej zásoby prostredníctvom otázok *Porozprávaj, čo robí semienko v zemi. Čo sa deje so semienkom, keď prší/svieti slnko/fúka vietor. Čo robí mrkva v zemi? Kde je mrkve chladno/horúco? A pod.*

2. Dialogická hra Kupujem na trhu

Učiteľ spolu rozmiestni obrázky ovocia a zeleniny (TÉMA 5 Foto Čo jeme a pijeme alebo obrázkové karty Cesta do Hláskova – H6 – karta s činnosťami doma/v kuchyni/tržnica) na stôl, ktorý bude predstavovať pult v stánku na trhu alebo v obchode. Rolu predávajúceho hrá dieťa a prvého kupujúceho učiteľ (neskôr len dieťa). Učiteľ dbá na to, aby si deti zároveň precvičili konvenčné zdvorilostné frázy (**pozdrav, prosba, poďakovanie**). V hre sa vystriedajú všetky deti.

U: *Dobrý deň. Čo si prosíte?*
D: Dobrý deň. Prosím si jednu uhorku. Koľko stojí uhorka?
U: Stojí jedno euro.

D: Dobrý deň, máte banány?
U: Dobrý deň, áno, máme.
D: Koľko stojí jeden banán?
U: Jeden banán stojí 2 eurá.
D: Prosím si 2 banány.
U: Prosím si 4 eurá.
D: Nech sa páči.
U: Ďakujem. Dovidenia.
D: Ďakujem. Dovidenia.

Pozn. pre učiteľa: Učiteľ s deťmi precvičuje rôzne frázy s ohľadom na jazykovo-komunikačnú úroveň detí.

3. Aktivita Nákup v taške

Učiteľ nadviaže rozprávaním o pláne uvariť obed, pričom nenútene predstaví deťom novú slovnú zásobu. *Pozrite sa, tu mám nákup.* V ruke drží tašku – nákup. Vyberá z nej obrázky jednotlivých druhov potravín, deti pomenúvajú. Už prebratú slovnú zásobu pomenúvajú deti, nové slová *džús, džem, čaj, mäso, ryža, kaša, chlieb, maslo, šunka* predstaví učiteľ. Učiteľ využíva pritom viacero spôsobov odhaľovania obsahu obrázka – ukáže iba detail, ukáže na 1-2 sekundy a pod., aby vzbudil detskú zvedavosť.

Pozn. pre učiteľa: Pri tejto aktivite v závere je možné uplatniť PL 5 Tanier – chutí mi, nechutí mi s použitím novej slovnej zásoby podľa jazykovo-komunikačnej úrovne detí.

4. Aktivita so slovnou odpoveďou Ingrediencie

Učiteľ má k dispozícii fotografie ovocia, zeleniny a jedál (Téma 5 Foto Čo jeme a pijeme?) – nákup z predchádzajúcej aktivity. Učiteľ povie, že chce variť a potrebuje 3 ingrediencie. Tie pomenuje a úlohou detí je na ne ukázať a pomenovať ich. Najskôr skupinovo. Neskôr pri individuálnej forme dieťa obrázok ukáže, pomenuje a prinesie učiteľovi.

U: *Idem variť. Tri ingrediencie, ktoré potrebujem, sú: mrkva, hrášok, ryža. Zopakuj.*
D: (Zopakuje) mrkva, hrášok, ryža.

U: *Idem variť. Tri ingrediencie, ktoré potrebujem, sú: múka, zemiaky, vajce. Zopakuj.*
D: (Zopakuje) múka, zemiaky, vajce.

Pozn. pre učiteľa: Pojem ***ingredie ncia*** *je náročný na výslovnosť, no v kontexte hry ho vyslovuje opakovane len učiteľ. Deti sa o to môžu pokúsiť. V aktivite môžu tiež hádať, čo sa dá z uvedených ingrediencií niečo uvariť. Môžu pritom použiť aj ich materinský jazyk.*

5. Hra Plácačka

Učiteľ pracuje s obrázkami na plagáte/Jedlo (TÉMA 5 Plagát Jedlo). Deti sú rozdelené na dva tímy. Každý tím má svoju plácačku, deti stoja v rade a vždy prvý z nich beží k plagátu, na ktorom sú obrázky rôznych jedál.

Učiteľ povie určité slovo, napr. *kukurica.* Vtedy dieťa, ktoré stojí prvé v rade jednotlivých tímov, pribehne čo najskôr ku plagátu a plácačkou udrie na pomenované jedlo. Bod získava ten tím, ktorého člen správne určí obrázok ako prvý.

Pozn. pre učiteľa: Počet kôl a výber slov určí učiteľ. Ak deti slová nepoznajú, sám na ne ukáže a pomenuje ich. V ďalších kolách hry zaradením novej slovnej zásoby overuje zapamätanie. Plagát slúži ako vizuálna podpora pre rozšírenie slovnej zásoby.

6. Pracovný list Čo mi chutí?

Pokračovaním predchádzajúcej aktivity je práca s pracovným listom. Deti najskôr pomenujú predmety na pracovnom liste. Potom do pracovného listu kreslia jedlo, podľa toho, kto čo má rád. Kreslia na plochu taniera a do pohára tiež môžu dokresliť nápoj.

Pracovný list 1 Čo mi chutí?

7. Záver

Rozlúčime sa básničkou.

Mám rád mlieko, mám rád čaj,
veselo si zatlieskaj. (zamávaj/zavolaj/zaspievaj/zadupaj)
Jeden, dva, tri štyri, päť.
Napi sa ho, Janko, hneď.